

Ora et Labora: Josef Mištera v přítomném čase

14.4.2026 - Monika Bechná | Západočeská univerzita v Plzni

Založil Sutnarku a patří k nejvýraznějším postavám plzeňské kulturní scény. Josef Mištera teď v Galerii města Plzně vystavuje svá díla z posledních dvou let, která dosud vidělo jen nejužší publikum. Nejen o výstavě Ora et Labora jsme mluvili s kurátorkou a ředitelkou galerie Annou Štěpán Arnetovou.

Josef Mištera se zapsal do historie Západočeské univerzity v Plzni i samotné západočeské metropole jako zakladatel Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara (FDU). Že je Mištera také významnou osobností plzeňské kulturní scény, vnímá i vedení Galerie města Plzně. Výběr jeho děl pod názvem Ora et Labora je v galerii k vidění až do neděle 3. května. O výstavě i o dalších společných projektech se Sutnarkou mluvila v rozhovoru pro INFO.zcu kurátorka výstavy a ředitelka Galerie města Plzně Anna Štěpán Arnetová.

Proč přesně jste se v Galerii města Plzně rozhodli uspořádat výstavu prací Josefa Mištery? Čím se tahle exhibice liší od těch minulých a budoucích?

Josef Mištera je velmi výraznou a důležitou postavou plzeňské kulturní scény, takže tu vidím logické spojení s Galerií města Plzně (GAMP). GAMP je jednou z mála galerií, které jsou orientované čistě na současné umění a také všechny Mišterovy práce zde vystavené vznikly v posledních dvou letech. V Galerii Ladislava Sutnara a také, pokud vím, v klatovské Galerii U Bílého jednorožce budou vystavena i starší díla, například Mišterovy ilustrace ke Standhalovi. Výstava Ora et Labora, kterou teď můžete navštívit v GAMP, však představuje čistě jeho současnou tvorbu.

Podle jakého klíče jste vybírali díla pro tuto výstavu?

Stěžejní myšlenkou bylo představit aktuální Mišterovu tvorbu, což jsou práce, které znalo jen nejužší publikum, takže pro návštěvníky to bude taková premiéra. Spousta lidí ani netušila, jak je pan Mištera tvůrčí a kolik práce vytvořil za poslední dva roky. Zde v galerii je vystaveno 178 kreseb a ilustrací a 24 velkoformátových maleb. Velkoformátové malby jsme umístili do zadní části galerie, aby završila prohlídku expozice. Naopak u vstupu začínáme jemnou, skoro až něžnou kresbou Dona Quichota, ve které vnímám i určitou satiru. Připadá mi opravdu kouzelné a nevšední, že expozice začíná Donem Quichotem, pokračujeme přes Dulcineu a Sancho Panzu a pozvolna přicházíme k umělcovým autoportrétům. Kresebné série jsou doplněné také autorovými texty a expozice je zakončena, jak už jsem zmínila, velkoformátovými malbami.

Výstava nese název Ora et Labora podle benediktinského hesla „modli se a pracuj“. Vystihuje tato dvojice principů osobnost Josefa Mištery?

Myslím se, že to je spíše otázka na pana Mišteru. My jsme se do té chvíle, než jsme se potkali nad touto výstavou, neznali. Já jsem samozřejmě o panu Mišterovi věděla, protože patřím mezi první absolventy této školy (Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara, dříve Ústavu umění a designu). Byla to velmi obohacující, příjemná, inspirativní spolupráce, během které jsem měla možnost poznat pana Mišteru. Samozřejmě ne do takové hloubky, ale myslím si, že je opravdu velmi pracovitý, a také spirituální stránka je velmi v jeho tvorbě viditelná.

K výstavě vychází i stejnojmenná publikace. Autorem je Josef Mištera a grafickou úpravu provedl

legendární grafický designér a vysokoškolský profesor Rostislav Vaněk. O čem je ta kniha a kde se dá koupit?

Knihu může zájemce získat u nás v galerii, nabízíme ji za opravdu velmi výhodnou cenu 450 korun, ale to zase není tak podstatné. Ta kniha je opravdu krásná. Najdete v ní průřez celou autorovou tvorbou. V knize můžete pozorovat například postupný vývoj jeho ilustrací. Josef Mištera také velmi hezky popisuje svůj život, vypráví, jak se dostal k umění, a moc hezky vzpomíná na svou maminku Emilku. Každá kapitola knihy je uvedena barevně odlišeným textem, jsou to vždy velmi milé úvody. Jedna kapitola třeba začíná takto: „V krabici označené štítkem největší socha je jedna z mých nejstarších vzpomínek. Nacházím v sobě a ve své tvorbě otisk zkušeností rodičů i prarodičů. Do palety mých nadání a vlastností přispěl i otec babičky Julinky Josef Marek. Další výtvarné nadání mám zřejmě od maminky Emilky.“

Jakou další spolupráci plánujete se Sutnarkou v tomto roce?

Ora et Labora není jedinou letošní výstavou, která navazuje na spolupráci s Fakultou designu a umění Ladislava Sutnara. Hned po ukončení této výstavy otevíráme další, a to 20. května. Expozice nazvaná Rovnováha je semestrální projekt studentů FDU. Jedná se o skupinovou výstavu, jejíž kurátorkou je Daniela Kramerová. Ale tím spolupráce s FDU nekončí. Posledním společným projektem v tomto roce bude výstava sochaře Ludka Míška a malíře Vladimíra Vély, kteří na fakultě pedagogicky působí. Otevřeme ji 24. listopadu. Kurátorsky tento projekt zaštitila Iva Mladičová.

<https://info.zcu.cz/-Ora-et-Labora--Josef-Mistera-v-pritomnem-case-/clanek.jsp?id=9325>